

انگیزش پینه و باززایی گیاه در چهار جنس مهم از گیاهان چمن فرش: مطالعه مقایسه ای

حسن صالحی^۱، مرتضی خوشخوی^۱

^۱- بخش علوم باگبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

چکیده: در بیشتر گزارش ها، فنون کشت بافت گیاهی برای افزایش یک رقم یا چندین رقم در یک گونه از گیاهان چمن فرش استفاده شده اند. در این پژوهش، چهار جنس چمن فرش به نام های چایر معمولی (*Festuca rubra L. var. Cynodon dactylon [L.] Pers., California origin*)، چمانوаш خزنده (*Poa pratensis L. 'Merion'*) و فریز (*Lolium perenne L. 'Barbal' 'Shadow'*) استفاده شدند. بدراهای بالغ گندزدایی سطحی شده و روی محیط پایه موراشیگی و اسکوگ (MS) تکمیل شده با ۳۰ تا ۲۵۰ میکرو مولار D₄-D برای انگیزش پینه کشت شدند. محیط باززایی شامل محیط MS تکمیل شده با ۵ تا ۱۰ میکرو مول BA بود. فریز بدون توجه به غلظت D₄-D بیشترین درصد انگیزش پینه (CIP) را داشته و پس از آن به ترتیب چایر معمولی، چماوی و چمانواش خزنده قرار داشتند. چایر و چماوی بیشترین درصد باززایی از پینه (CRP) و میزان باززایی کل (ORR) را داشتند. چمانواش خزنده در مقایسه با سایر جنس های استفاده شده کمترین میزان CRP، CIP و ORR را نشان داد. بیشترین تعداد شاخصاره در ریزئونه در چایر تولید شد. براساس نتایج این پژوهش، محیط MS تکمیل شده با ۶۰ میکرو مولار D₄-D (برای انگیزش پینه) و ۷,۵ میکرو مولار BA (برای باززایی) می تواند در بررسی های تغییر های ژنتیکی چند جنسی جنس های گزارش شده در این پژوهش استفاده شود.